

R. 3 3 t/m 16 juni

2001

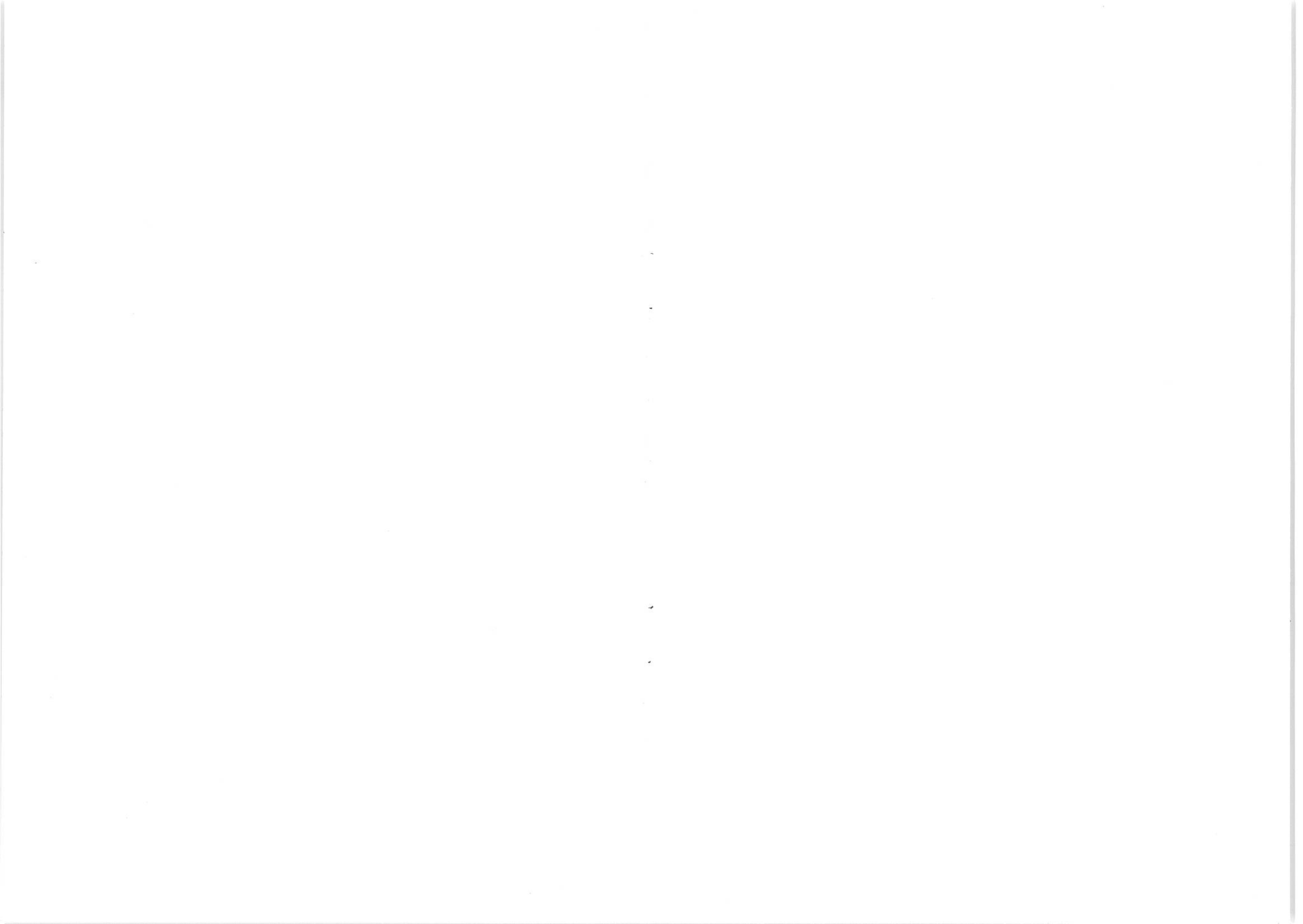
a.l.v. Mouse Roelofs &
Cootje v. Driel

Gran Paradiso

2001

Deelnemers:

Wim en Lies v.d.Burg - Broeksma
Wiel Bonten
Peter en Okje van Drimmelen – Valstar
Suus Houtman – v.d.Meulen en Anton Schokker
Jeanne Jonker en Paul Visser
Kitty de Kort
Margriet Maan – Everaars
Elly Pees
Coby Prinse-Theune
Josien v.d.Ros – Bonnet
Jeanne Stoop
Nel van Vliet
Rolf v.d.Vlist
Annie Vos – Smits
Maria Vos – Koevoets
Ineke Zwarekant.

Reisleiding: Cootje v.Driel en Mouse Roelofs.

Tekeningen Okje v.Drimmelen en Mouse Roelofs,
Knipwerk Suus Houtman.

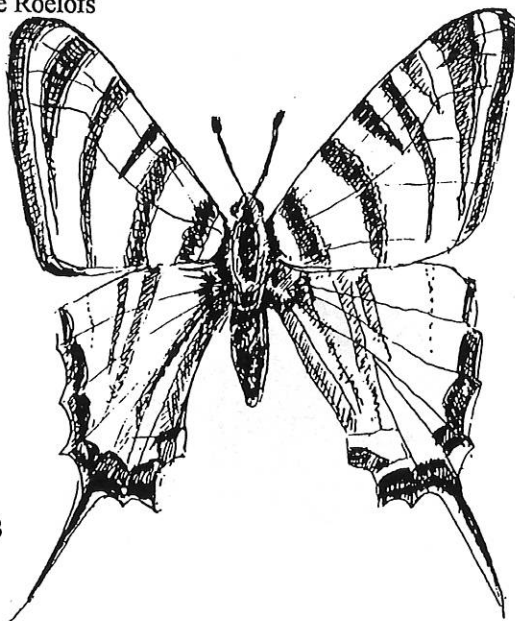
Omslag en lay-out Mouse Roelofs.

Plantenlijst: Annie Vos en vele medewerkers.

Vogels Wiel Bonten

Vlinders Cootje van Driel en Mouse Roelofs

Insekten Mouse Roelofs

Groepsfoto

Gran Paradiso

Zaterdag 2 juni. Voor 9 personen van ons reisgezelschap begint de vakantie al op zaterdag 2 juni. Omdat we er niet op kunnen vertrouwen dat de spoorwegen ons bijtijds in Elst kunnen brengen, overnachten we alvast in Elst. Als ik in Elst aankom regent het pijpenstelen, ook in het hokje van de bushalte sta ik niet droog. Geen taxi, geen telefoon en geen bus die naar het centrum gaat, dus lopen !

In hotel "De Vereniging" word ik hartelijk ontvangen door Ineke, mijn mijn kamergenoot voor de komende weken en Rolf, en maak ik kennis met Jeanne en Paul. We gebruiken er de avondmaaltijd. Later voegen Okje en Peter zich bij ons. We wachten nog even op Cootje en Annie voor we naar onze kamers gaan.

Zondag 3 juni. We ontbijten om kwart voor acht en om half negen staat de bus voor het hotel, wat een luxe! Bij het station in Elst ontmoeten we de rest van ons gezelschap. Hernieuwde en nieuwe kennismaking en dan gaan we richting Freiburg. Het regent en het is koud in de bus, maar er is zoveel bij te praten, dat het eerst wel meevalt. Als we om elf uur even voorbij Sölingen een koffiestop maken, blijkt dat men de trui en uit de tas heeft gehaald en de lange mouwen als handschoenen gebruikt ! Twee uur ;later is de tweede stop, omdat Hennie de chauffeur zich aan de rijtijden moet houden. Veel gerust heeft hij echter niet, want in de rusttijd is hij op zoek gegaan naar een rood knopje en zowaar de verwarming doet het! Het wordt warm in de bus, nog warmer, zeer warm. Het wordt stil in de bus, men is bijgepraat en het is warm, de slaap overmant ons. Omdat ik voor vandaag het verslag zal schrijven, probeer ik wakker te blijven, voor het geval er iets te melden valt. We rijden langs het Zwarte Woud en het regent. Behalve een paar Buizerds en een Ooievaar is er niets te melden. Wel zie ik aardbeienplukkers onder plastic afdakjes aan het werk. Ik voel me wel behaaglijk in de warme bus.

Als we om 16 uur bij de raststätte Mahlberg stoppen, blijkt dat we een voorspoediger reis hebben gehad dan was verwacht. In het hotel 'Central' in Freiburg, worden we pas om 20.30 uur aan het diner verwacht, zodat we geen haast meer hebben. Het hotel ligt inderdaad in het centrum van Freiburg, dat wordt zoeken naar het hotel, maar nog moeilijker om er met de bus bij te komen. Een groot deel van de stad is n.l. afgesloten voor het verkeer. Het zoeken kost de leiding en Hennie de

INSEKTEN:

Agreotes lineates – Gestr, Kniptor
Aphodius rufipes – Mestkever
Apherygida albipennis – Oorworm
Asclepias linelluloïdes – Vlinderhaft
Bombus locorum – Hommel (die Rolf stak)
Cercopis vulnerata – Schuimcicade
Coccinella punctata – Lieveheersbeestje
Cetona metalica – Groene mestkever
Clytus arietis – Kleine wespenbokter
Destillatorium illiger – Graafwesp
Melolontha melolontha – Meikever
Necrobia rufipes – De Geer
Phyllophthera horticola – Rozenkevertje
Purrrhacorisc apteris – Vuurwants
Rhagonycha fulva – Soldaatje
Xylocopa viola – Houtbij
Formica fusca – Bosmier

AMFIBIËN:

Smaragdhagedis
Div. kleine hagedissen

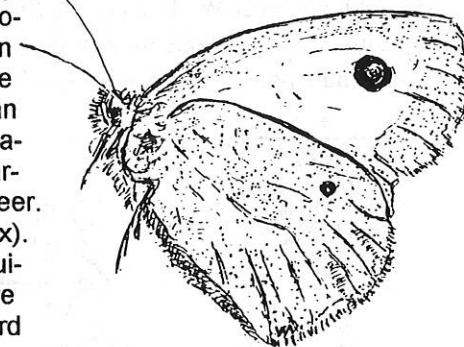
39	Grote gele kwikstaart	Motacilla cinerea
40	Grauwe klauwier	Lanius collurio
41	Spreeuw	Sturnus vulgaris
42	Putter	Carduelis carduelis
43	Kneu	Carduelis cannabina
44	Europese kanarie	Serinus serinus
45	Vink	Fringilla coelebs
46	Geelgors	Emberiza citrinella
47	Ortolaan	Emberiza hortulana
48	Huisemus	Passer domesticus
49	Aalscholver	Phalacrocorax carbo
50	Blauwe reiger	Ardea cinerea
51	Ooievaar	Ciconia ciconia
52	Steenarend	Aquila chrysaetos
53	Wilde eend	Anas platyreinchos
54	Buizerd	Buteo buteo
55	Sperwer	Accipiter nisus
56	Wespendief	Pernis apivoris
57	Kiekendief	Circus aeruginosus
58	Slechtvalk	Falco tinnunculus
59	Kwartel	Coturnix coturnix
60	Kievit	Vanellus vanellus
61	Kokmeeuw	Larus ridibundus
62	Turkse tortel	Streptopelia decaocto
63	Koekoek	Cuculus canorus
64	Bosuil	Strix aluco
65	Gierzwaluw	Apus apus
66	Alpengierzwaluw	Apus melba
67	Hop	Upupa epops
68	Groene specht	Picus viridus
69	Grote bonte specht	Dendrocopus major
70	Zwarte specht	Dendrocopus martius
71	Draaihals	Jynx torquilla
72	Boomleeuwerik	Lullula arborea
73	Veldleeuwerik	Alanda arvensis
74	Boerenzwaluw	Hirundo rustica
75	Huiszwaluw	Delichon urbica
76	Kuifmees	Parus cristatus

chauffeur vele hoofdbrekers, maar wij hebben een extra rondrit door de stad met zijn mooie gebouwen en vakwerkhuisen. Na wat praten door Mouse kunnen wij al om half acht dineren. De forel is anders bereid dan verwacht, maar smaakt heerlijk. Bij de bali van het hotel vind ik een plattegrond van Freiburg, met vele bezienswaardigheden en neem me voor om over twee weken, op de terugweg, als we meer tijd hebben, de stad te gaan bekijken. We gaan vroeg naar bed en morgen weer vroeg op. Einde eerste dag.

Josien v.d.Ros

Maandag 4 juni. Om 7 uur gaat de wekker; kwart voor 8 ontbijt, kwart voor 9 vertrek. Eerst gaat de route richting Basel, waarna we via Frankrijk (Mulhouse) de Franse autobahn naar Basel nemen. Dit is een prachtige, rustige weg. Om ca .10 uur worden alle grenspapieren "oké" bevonden en gaat de weg via vele tunnels in Basel richting Bern. Een stukje voor Bern houden we bij een benzinstation een stop van 11.15 tot 11.45 u. Dan de autobahn van Bern naar Lausanne. In de afdaling naar Vevey hebben we een mooi uitzicht op het Lac Léman (meer van Geneve!). Ook hier maken we weer een pauze van 3 kwartier aan de oever van genoemd meer. (mooi uitzicht op het rijke Montreux). Via Martigny voert onze weg in Zuidelijke richting. Om 3 uur staan we voor de kassa van de Gr.St.Bernard tunnel. Deze tunnel is 5800 m. lang. Dan volgt een 'rem-afkoel-stop'! De remmen blijken gloeiend heet en rokend; de bergrem weigert nl. dienst! Een slechte zaak voor een firma, die beweert dat de bus 4 dagen in onderhoud is geweest. Wij prijzen echter het vakmanschap van onze chauffeur. Om 17 uur arriveren we in St.Nicolas. Een mooi hotel, waar – blijkt in de loop van de avond-, de culinaire verzorging in goede handen is.

Ineke Zwarekant

Dinsdag 5 juni. Vanwege pech met de bus gaan Mouse en Hennie (de chauffeur) vandaag naar de garage. Wim heeft bij een val enkel en knie bezeerd en blijft thuis. O.l.v. Cootje maakt de groep een wandeling vanuit het Hotel (waar vandaag al een Draaihals ontdekt wordt), naar Bois de la Tour. Direct in het begin is al van alles te zien. Vogelnest orchis, Gevlekt Havikskruid, Alpenvlas, enz. enz. en dat onder het gezang van de Zwartkop, Zwarte mees, Koekoek en Bergfluit. Ook horen we Zwarte en Groene specht. Langzaam beweegt de groep zich voort, want op zonnige plaatsen worden we verrast door vele Konings- en Koninginnepages, verscheidene Blauwtjes, Apollolvinders en vele, vele bloemen. Voor Wim nemen we een steen mee, de 'glimmerschist' waarin de musconiet (mica) glinstert en volgens Wim hier heel veel voorkomt.

De wandeling is niet lang, maar heel intensief en halverwege de terugweg ontmoeten we Mouse en Hennie en tot ons aller opluchting is de bus gerepareerd!

Bij thuiskomst gaan Coby en ik nog weer terug en maken de route, die ook voor blinden geschrift is.

Bij het hotel wijst Wiel ons op de Steenarend, die we eerst voor een Buizerd aangezien hebben. Een deel van de groep zit buiten al ijverig te determineren. Zo hadden we een heerlijke eerste dag.

Knautia arvensis

Camp. rhomboidalis

Nel v. Vliet.

Seddanella
(knipwerk van
sus)

VOGELLIJST KNNV-reis 3 t/m 16 juni 2001 Noord-west Italië		
1.	Zwarte wouw	Milvus migrans
2.	Rode wouw	Milvus milvus
3.	Rotszwaluw	Ptyonoprogne rupestris
4.	Raaf	Corvus corax
5.	Zwarte raaf	Corvus corone corone
6.	Roek	Corvus frugilegus
7.	Kauw	Corvus monedula
8.	Ekster	Pica pica
9.	Vlaamse gaai	Carrulus glandarius
10.	Alpenkauw	Pyrrhocorax graculus
11.	Koolmees	Parus major
12.	Pimpelmees	Parus caeruleus
13.	Zwarte mees	Parus ater
14.	Matkop	Parus monanus
15.	Boomklever	Sitta europaea
16.	Boomkruiper	Certhia brachydactyla
17.	Winterkoning	Traglodytes traglodytes
18.	Waterspreeuw	Cinclus cinclus
19.	Grote lijster	Turdus viscivorus
20.	Kramsvogel	Turdus pilarus
21.	Zanglijster	Turdus philomelos
22.	Beflijster	Turdus torquatus
23.	Merel	Turdus merula
24.	Paapje	Saxicola ruberta
25.	Gekraagde roodstaart	Phoenicurus phoenicurus
26.	Zwarte roodstaart	Phoenicurus ochrurus
27.	Nachtegaal	Luscinia megarinchos
28.	Roodborst	Erithacus rubecula
29.	Zwartkop	Sylvia atricapilla
30.	Tuinfluit	Sylvia borin
31.	Grasmus	Sylvia communis
32.	Tjif-tjaf	Phylloscopus collybita
33.	Bergfluit	Phylloscopus bonelli
34.	Goudhaantje	Regulus regulus
35.	Grauwe vliegenvanger	Muscicapa striata
36.	Heggenus	Prunella medularis
37.	Boompieper	Anthus trivialis
38.	Witte kwikstaart	Motacilla alba

Zaterdag 16 juni. Vroeg wakker worden is geen probleem, want er is op straat al veel lawaai. Onze riante kamer op de bovenste verdieping, waar de lift niet eens heengaat, heeft ramen voor en achter, dus "stereo"-geluid! Zo'n luxe kamer hadden we nog niet! Een slaap- en een zitgedeelte, waarin een hoekbank (goed voor twee bedden) en 3 fauteuils, dus eigenlijk een kamer voor 4 personen. Vannacht heeft het flink geregend, het is nu grijs maar droog. Half acht ontbijt. Kitty is jarig, maar er is nu geen gelegenheid daar aandacht aan te schenken. Om 8.10 u staat de bus klaar, daar kunnen we Kitty toezingen!

Dan rijden we Freiburg uit over een heel mooie landelijke weg, maar dat duurt verdacht lang! Jeanne Jonker meldt dat we de afslag naar de autobaan voorbij zijn! Traditiegetrouw dus een extra rondje. We komen nu zelfs bij "Freiburg-Süd" op de autobaan i.p.v. bij "Freiburg" of "Freiburg-Nord". Van 9.45 u tot 10.15 u pauze op de "Parkplatz-Bühl". Hennie verzorgt koffie voor de liefhebbers en voor Kitty's verjaardag is er voor ieder nog een mini-vierkantje appelstrudel.

Om 11.37 u belanden we in een file. Er is een aanrijding geweest bij Seeheim/Jugenheim. De brandweer van Bensheim verleent hulp, maar de file blijft. Intussen valt er een fikse bui regen. Om 12 u passeren de oorzaak van de file: 'een afgesloten rijbaan'

Van 12.30 u tot 13.15 u pauze bij Medenbach. Gelukkig is de lucht weer blauw. Wij lunchen op de stoep. Als we weer rijden, gaat Jeanne Jonker het koffie, thee- en frisgeld innen en daarna met de "pet rond" voor de chauffeur.

Om 13.20 u is Keulen nog 154 km. Hennie wil eigenlijk in één keer door naar Elst, dat lijkt me wat optimistisch. 13.45 u Limburg a/d Lahn, wat regen. 14.00 u Montabaur, een bui. Van 15.20 u tot 15.40 u toch nog een pauze, maar de dames-wc is gesloten, dus iedereen duikt de bosjes in. Om 16.05 u passeren we een hollands molen: alvast aan het thuiskomen wennen? Mouse bedankt Hennie voor zijn inzet gedurende de reis en overhandigt de envelop, waarvoor Hennie weer bedankt. Omstreeks half zes zijn we in Elst, waar het net gaat regenen! Het wordt meteen fris. Dat is wel aanpassen! Bijna iedereen stapt uit. Velen nemen de trein. Wij worden, heel luxe, opgehaald. Lies en Wim v.d. Burg worden zelfs nog thuisgebracht.

Tot ziens op 9 december op de reünie in de stadboerderij in Arnhem-Prezikhaf.

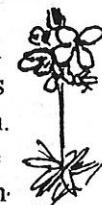
Suus Houtman.

woensdag 6 Juni. Eerst bewolkt, later op de dag zon. Na een nacht met veel regen en onweer, beginnen we de ochtend met een goed ontbijt. Ondanks het weer wordt besloten om niet naar St. Pierre maar naar Cogne te gaan. Na een lange daling en stijging bereiken we Cogne. Cogne is een druk bezochte plaats op 1534 m. hoogte. Waarschijnlijk door de winterse omstandigheden is het nu een grote chaos in het plaatsje; de wegen opgebroken. De heemtuin blijkt dicht te zijn, maar gaat nu in het weekend open. Er wordt besloten om een wandeling te maken in Lilaz op 1602 m. hoogte.

De groep verspreidt zich; een deel gaat langs de waterval omhoog, waar mooie uitzichtpunten zijn. Veel mooie planten worden er gevonden, zoals de Groene nachtorchis, *Veratrum album* en *Viola biflora*. In het dal vloog de Waterspreeuw en de Grote gele kwikstaart. Na eerst een kop koffie of ijs genomen te hebben, wordt de terugreis aanvaard. Onderweg wordt bij Pont d'El een bezoek gebracht aan het Romeinse aquaduct. Na het avondeten wordt ijverig gedetermineerd.

Rolf v.d. Vlist.

donderdag 7 juni. Vetan ± 1768 m. hoogte. Na een foute start richting Venz. bracht onze chauffeur op deze route, die zeer smal was en nog nooit door een tamelijk grote autobus gereden was, ons ook weer veilig terug in ons hotel. Langs de weg een kalk-zandsteen formatie gezien! Het weer was stralend en de lucht azuurblauw. Vetan ligt ten n.o. van St. Nicolas. 'n Prachtig Alpengebied met vele bloemen weiden. We werden er opgewacht door het geluid van de Ortholaan en hij werd gevonden ook. We kwamen meteen in een weide vol Wildemanskruid en zagen later, dat dit overal welig groeide. Een vrachtwagen kwam af- en toe langs en bracht koeien uit de stallen naar de Alpenweiden, wat 'n gezellig belgeluid veroorzaakte. Twee Leeuwerikken werden gesignaleerd en direct 'n mooi boeket Gentiānen op 'n soort voetbalveld, waar ook 'n kluwe rupsen om een van die mooie blauwe bloemen verstrengeld zat. 'n Veld met Orchissen, enkele witte daartussen. Veel Korenbloemetjes en Ratelaren. Ook veel vlinders: Oranjepijpjes 'n Koninginnepage 'n geel vlindertje en kleine rotsvlindertjes. Onze wandeling werd er levendig en bloem-

rijk van. Veel Primula's, ook de rose en door de temperatuur daar, later dan bij ons hotel. We zagen de Gran Paradiso, 'n machtig gezicht. Soms lijkt het of je zo de sneeuw in kunt stappen, maar dat valt tegen... De meesten gingen niet verder. Enkele doorzetteren probeerden de geplande route te nemen en Paul en Peter kwamen het verst. De terugreis werd zo ongeveer als de heenreis. Er

Viola biflora

werden Boterbloemen gevonden! Iets apart, Het was 'n harige met een knol (*Ranunculus bulbosus*). Alpenviooltjes en Alpenvlas. Twee keer een Steenarend in de lucht en 'n burcht met 5 holengaten van de 'mormeltieren'. De besten van ons kwamen bij de sneeuwgrens! Er werd zelfs met 'n sneeuwbal gegooid. De weg liep dood en allen kwamen terug zo ze gegaan waren.. Nog wat hagedissen gezien, ook de Smarachthagedis. Nog 'n kapelletje gevonden en 'n soort secte gevolgd in hun rituelen. Nagepraat bij ijs en koffie en weer veilig beneden gekomen. Het was weer een dag uit duizenden.

Verslag van vrijdag 8 juni

Kitty de Kort.

Vandaag gaat de tocht naar het Val di Rhêmes, één van de zijdalen van het dal van Aosta. We rijden hiervoor een stukje langs de Dora Baltea, de belangrijkste rivier in het Aosta-dal. Als we het Val di Rhêmes naderen zien we vrij laag nog sneeuw liggen. Blijkbaar heeft er de afgelopen winter een behoorlijk pak gelegen. In de bus worden liedjes gezongen uit de bundel "Nederlands Volkslied".

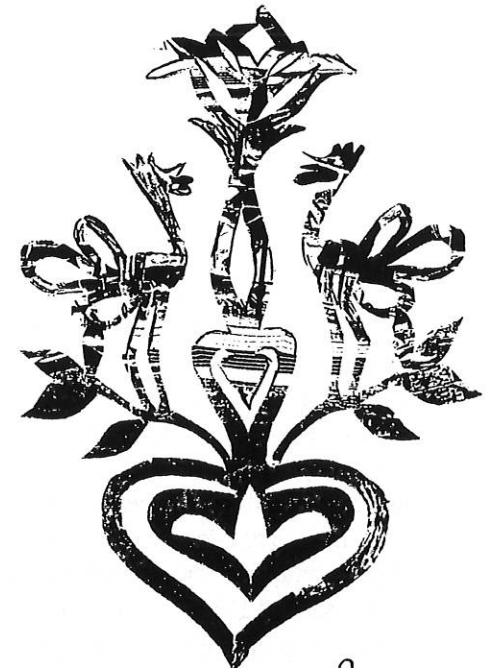
We stoppen bij een klein natuurgebied rondom het Lago Pellaud en drinken eerst koffie. Daarna lopen we het natuurgebied in. We komen in een bosgebied met vele kleine rotspartijen. Er zijn weer heel wat bloemen en planten te zien. Het water in het

Vrijdag 15 juni. Vertrek 5.15 u. uit St. Nicolas. Heel mooi weer. We rijden over de top van de Gr. St. Bernard en zijn op 2473 m. Er staan veel gele Alpenanemonen en er ligt nog veel sneeuw langs de weg met daartussen witte Crocusjes. Boven zijn ze aan 't skieën. Nu vlug rijden want er is een blok sneeuw naar beneden gekomen, gelukkig juist achter ons. Boven op de berg kreeg Kitty een mooie bos Alpenbloemen van Mouse, omdat ze morgen jarig is. Om kwart over elf een stop bij een Mövenpick hotel. Vertrekken om 5 voor twaalf. Kwart voor twee gestopt bij een parkeerplaats en kwart over twee vertrokken naar Freiburg, waar we om vier uur arriveren. Ondanks de regen zijn velen nog even gaan genieten van die prachtige stad. Ons hotel lag midden in het oude centrum.

Anemone pulsabilla

Lies v.d. Burg

knipwerk.

Op de terugweg probeerde Hennie nog te tanken. Geen kans, siësta. Om kwart voor drie waren we weer bij ons hotel, waar =goudbekje= al op ons zat te wachten. Hij had met enkele reisgenoten een afspraak gemaakt om het museum van zijn broer te gaan bezoeken. Zij die gegaan zijn hebben er erg van genoten.

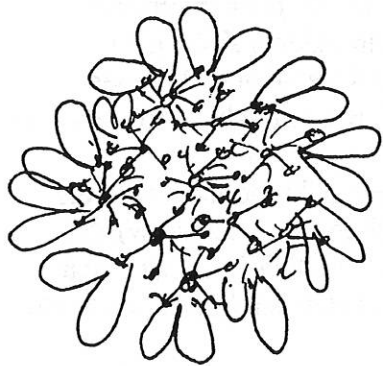
Anderen gingen nog een stuk aan de wandel, weer anderen hielden ook siësta en gingen later nog even naar het bloemenweitje kijken.

Iedereen was weer op tijd voor het eten. Het diner was, zoals elke avond, weer heerlijk. Als je de koffer al ingepakt had, kon je deze al bij de bus brengen.

Het ontbijt voor de volgende ochtend werd gesteld op 07.30 uur, opdat we op tijd aan de terugreis zouden kunnen beginnen.

Rest mij nog Annie te bedanken voor de aangereikte informatie!

Jeanne Jonker.

Orlāya grandiflōra

Esparætte

meertje is behoorlijk helder. We zien veel forellen zwemmen en ook dikkopjes. Diverse kleine watervallen komen uit in het meer. Nadat we een tijdje in het natuurgebied hebben doorgebracht en wat gegeten en gedronken hebben vervolgen we de weg, terwijl de bus blijft staan. Zodra we kunnen volgen we rechts een pad de bergen in. Wiel ziet hier alpenmarmotten. We zien een zwarte vogel overzweven. Waarschijnlijk is het een raaf. We zien weer vele bloemen, waaronder orchideeën met paarse bloemen en gevlekte bladeren. Wat verder omhoog heeft Rolf door zijn verrekijker een steenbok ontdekt. Met wat moeite lukt het ook ons om de steenbok in het vizier te krijgen. Omdat het pad niet verder loopt gaan we terug naar de weg en steken deze over. Via een houten bruggetje komen we op een pad dat langs de rivier loopt. We zien veel elzen. Rolf denkt later dat het de alnus incana geweest is. Na determineerwerk ben ik echter uitgekomen op de alnus viridis. Boven in een lariks zien we een vogel dat waarschijnlijk een beflijster is. Verder zien we weer allerlei bloemen en planten. Rolf ontdekt een netwilg.

We gaan hetzelfde pad weer terug naar de bus. Bij de bus zijn diverse alpenmarmotten gesignaleerd.

Op onze terugweg naar Saint Nicolas vliegt er een hop vlak voor onze bus langs.

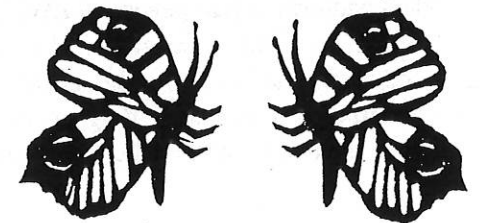
Onderweg stoppen we nog een keer om Annie de gelegenheid te geven een paar planten mee te nemen om te determineren.

Als we in het hotel aankomen begint het te regenen.

De kok heeft weer een heerlijke maaltijd voor ons klaargemaakt.

Nadat we hiervan goed gegeten hebben proberen een aantal mensen de vandaag meegebrachte planten te determineren, zodat er weer een aantal namen aan de plantenlijst toegevoegd kunnen worden.

Paul Visser

Zaterdag 9 juni. Het plan was naar de Botanische tuin bij Cogne te gaan. Deze tuin is in het voorseizoen alleen op zaterdag en zondag open. Maar met regen is zo'n bezoek niet ideaal en op zondag hadden we nog een kans. Dus naar het museum: Het natuurhistorisch museum in St. Pierre. Dit museum is gevestigd in een oud kasteel strategisch gelegen boven op een rots. Oorspronkelijk gebouwd rond het jaar 1000 is het in de loop der eeuwen verbouwd en uitgebreid en vooral in de tweede helft van de 19de eeuw aangepast naar de smaak van die tijd. We vertrekken 9.30 uur en het regende flink. Kitty stelde voor om de douchkapjes maar op te zetten.

9.50 uur zijn we bij het museum. Van de parkeerplaats nog een aardig eindje lopen. Het laatste stuk steil de heuvel op. Meteen na de poort rechts een toegangskaartje kopen onder de strenge blik van een opgezette beer. In dit deel is ook de afdeling mineralogie gevestigd. Over de steil oplopende binnenplaats naar het eigenlijke kasteel:

we komen binnen in de ridderzaal. Er volgen diverse zalen gewijd aan klimaat en gletschers, vis-
sen, flora met fraai verlichte dia's van vogels, zoogdieren en insecten. Boven in de toren werd een tentoonstelling ingericht. Gelukkig brak de laaghangende bewolking rond elf uur, zodat we boven uit het raam kijkend nog konden genieten van een mooi uit-

zicht. Even voor 12 uur gingen we door lichte regen terug naar de bus, waar we door het weer gedwongen onze lunch naar binnen werkten. Wat te doen in de middag? Gelukkig had Cootje een klein natuurreservaat gevonden ZW. Van Aosta. Dus zette de bus koers naar : Cote de Gargantua, 19 ha. groot, gesticht in 1993 liggend op een steile helling. De heuvel is waarschijnlijk een eindmorene uit de laatste ijstijd. Volgens mythologische overlevering is het de pink van een reus, die daar begraven is. Het gebied is geïso-

euw een gotisch jasje. Dat is met name te zien aan de gevel en aan de kruisgewelven en fresco's in het interieur. Na enig klimwerk konden we de fresco's boven de kruisgewelven bezichtigen, prachtig! Uit de Renaissance stammen de met houtsnijwerk versierde koorbanken. Nog echt romaans zijn de karakteristieke 12e-eeuwse klokkentoren en de crypte, waarvoor Romeinse zuiltjes zijn gebruikt. En vooral de fraaie kruisgang rechts van de kerk, waarvan de zuiltjes worden gekroond door prachtig gebeeldhouwde kapitelen.

Via een soort dijkje en wat kleine straatjes komen we weer op het Piazza Chanoux (stadhuisplein) uit.

Nu gaan we richting de kathedraal van Maria ten hemelopneming. De ingang van deze kerk was heel indrukwekkend door de kunstwerken over de hele voorgevel. Deze kerk kreeg in de vorige eeuw een neoklassiek uiterlijk, nadat eerdere verbouwingen al weinig meer van het originele romaanse bouwwerk hadden overgelaten. In het gotische interieur zijn de 15e-eeuwse houten koorbanken bezienswaardig. Ook hier was weer een crypte onder in de kerk. (Hier was het zelfs koud). Iemand bespeelde het gigantische orgel en dit was dus een plek en een moment om even heerlijk te zitten en te luisteren.

Toen we weer buiten in de volle zon kwamen zochten we een plekje op een bankje in de schaduw van wat planten om snel even wat brood te eten, want het was inmiddels al ver over twaalfen. Nadat iedereen ook deze kerk verlaten had gingen we op zoek naar een zaakje dat lekkere ijsjes verkocht, natuurlijk op het Piazza Chanoux.

Aan deze kant van het plein waren allemaal moooioe winkels en het was dus leuk om etalages te kijken (in de schaduw). Nu gingen we weer richting bus, want het was hier in de stad toch wel erg lekker warm. Liever zoeken we dan een bos of een koele plaats in ons dorp op, nietwaar?

Peter en Okje gingen niet met de bus mee terug maar maakten gebruik van het openbaar vervoer (trein), om vanaf Avise lopend Saint Nicolas weer te bereiken.

Verslag van donderdag 14/06

Vandaag ging het dan gebeuren : we gingen naar Aosta, naar het oudste deel van de stad, nu ongeveer 2000 jaar oud.

Informatie over het ontstaan van Aosta hadden Mouse en Cootje reeds bijgesloten bij onze reisinformatie! Helaas ging Wiel niet mee.

Wij kwamen de stad binnen aan de oostkant van het oude centrum bij de Arco di Augusto. Een triomfboog uit 25 v. Christus ter ere van keizer Augustus opgericht. Het dak is een 18e-eeuwse toevoeging, bedoeld om het natuurstenen monument te beschermen tegen regenwater. Vroeger had de stad 4 ingangen, alleen deze oude toegang is bewaard gebleven.

Nu was het even zoeken naar een goede parkeerplaats voor onze bus, niet al te ver van het oude gedeelte vandaan. Ja, op de hoek bij de avenue Garibaldi en avenue G. Mazzini, bij een of ander stadion was ruimte genoeg. In ganzenpas ging het richting het oude gedeelte van de stad.

We kwamen op een enorm plein met grandioze gebouwen, waarvan de meest indrukwekkende het stadhuis was. Het gebouw dateert uit 1839 en is in de neoklassieke stijl gebouwd. We kregen even een kwartiertje tijd om ons wat te oriënteren en bij de VVV een plattegrond van de stad te bemachtigen. Hierna zochten we een heerlijk terrasje op om te genieten van de traktatie van de reisleiding i.v.m. een meevallende afrekening van de hotelrekening. Heerlijk!

Toen gingen we richting het Teatro Romano. Uit alle macht probeert men de brokstukken van dit theater te behouden. Het indrukwekkende, meer dan 20 m hoge gedeelte dat resteert van de façade staat al een paar jaar in de steigers. Opvallend is de grote middeleeuwse toren die bij het theater tegen de Romeinse stadsmuur is aangebouwd: de Kaastoren. De naam Kaastoren is afgeleid van de familie Casei (=kaas) die de toren in de Middeleeuwen bewoonde.

Via de Porta Pretoria gingen we naar Sant'Orso. De kerk werd in de 11e eeuw in romaanse stijl gebouwd, maar kreeg in de 15e

leerd en droog. Hierdoor groeien er planten thuishorend in steppen en van mediterrane oorsprong, zoals de giftige Daphne Alpina en Zomercypres. Ook roofvogels, hagedissen en vele insecten houden zich hier op. Het hoofdpad loop horizontaal en maakt een kwart cirkel om de helling heen. Na een uurtje weer bij de bus. Onze chauffeur kijkt bezorgd naar de rechtervoorband. Die blijkt heel langzaam leeg te lopen. Op weg naar het hotel geprobeerd deze op te pompen bij een benzinestation, maar de luchtpomp kon niet meer dan 5 atm. Aan. Rond 16.00 uur terug bij het hotel.

's Nachts om half een is er door een bandenservice uit Turijn een nieuwe band gemonteerd.

Peter van Drimmelen

Zondag 10 juni. Om 7 uur zijn de bergen deels zichtbaar, wolken drijven ertussen, maar het is droog. Vannacht is de lekke band van de bus vervangen door een nieuwe. De diensdoende monteur kwam uit Turijn. Enkele deelnemers hebben het lawaai van de apparatuur gehoord. We denken dat zoiets wel een dure grap zal zijn, maar Hennie zegt laconiek: "Dat is wel goed, dat komt andere groepen ten goede." Tegen half negen begint het te spatten en na het ontbijt regent het nog. Om 9.20 zit bijna iedereen in de bus met uitzicht op de bus met uitzicht op de kapotte Nederlandse vlag. Mouse wil vanavond tegen Jack zeggen, dat ze het een 'aanfluiting' vindt.

Om 9.29 u komt Peter kalm de bus in: "Zo, precies op tijd!" We rijden richting Cogné. In de berm tussen St. Nicolas en St. Pierre ziet Mouse een Hop. Jeanne Stoop zag hem daar gisteren ook! In St. Pierre is een processie. Het zeer nauwe Cognedal is nu nog rustig en vandaag zijn er geen wegwerkers. Ineens, na een bocht is daar de verwijding met uitzicht op de dorpen. Via een omleiding om Cogné rijden we naar Valnontey waar de botanische tuin is. Het regent nog steeds. Kwart voor elf beginnen we de tuin te verkennen. Het ziet er mooi uit. Niet zo heel groot. Hier en daar "perkjes" met naambordjes, een stentuin en grote rotsblokken met veel korst mossen. Deze zijn ook al voorzien van de namen daarvan. Het terrein is geaccidenteerd men begroeid als een rijke bloemenwei. Een paar vijvers en waterstroompjes zorgen voor een echt minialpenlandschap. De regen valt steeds harder, maar iedereen stapt

dapper door. Half een lunched we in de bus. Omstreeks kwart over een is het droog en gaan we wandelen via route 23 langs de beek verder het dal in. Het begint al goed: opzij van de bus lopen 3 steenbokken op de helling. Al vrij gauw is er een afslag links, steil de helling op. Daar wagen Annie, Margriet, Jeanne en Rolf zich aan. Het wordt echter zo steil dat het handen- en voetenwerk wordt en omdat de stenen ook rollen, keren ze toch om. Wij lopen door, komen bij een groot, oud sneeuwpakket. We zoeken Soldanella, maar zien hier 3 gemzen. Cootje stond bijna oog-in-oog met de eerste. Verderop staan wat aardige huisjes met leistenen daken. Het pad stijgt gestaag. Om half vier zijn wij bij een brug over de beek. We hebben hier een mooi uitzicht op de sneeuwbergen en een stuk van het verdere dal. Dan moeten we terug. Bijna aan het eind van de terugweg zien we hoog bij een boerderij nog eens 12 steenbokken en bij de Bus hoog op de helling 4 gemzen. Om 4.50 u rijden we terug naar het hotel, waar we om 6.10 u aankomen. Half acht is het diner met heerlijke forel en lekkere taart toe. Mouse kondigt aan dat het morgen een rustdag is: de chauffeur moet nl. een dag vrij hebben. Maar van ongeveer half twaalf tot ongeveer half vier zal er wel gewandeld worden. Dat brengt mij op het idee om iedereen ter gelegenheid van mijn verjaardag om half elf uit te nodigen voor de koffie! Kitty wil haar verjaardag (a.s. zaterdag) dan tegelijk ook vast vieren. Hierna wordt er beneden nog wat gedetermineerd. Jeanne en Paul maken muziek. Een lamp begint te roken en te stinken. Jeanne doet het licht uit, maar de zoon des huizes vindt het normaal! Om half elf is iedereen naar boven.

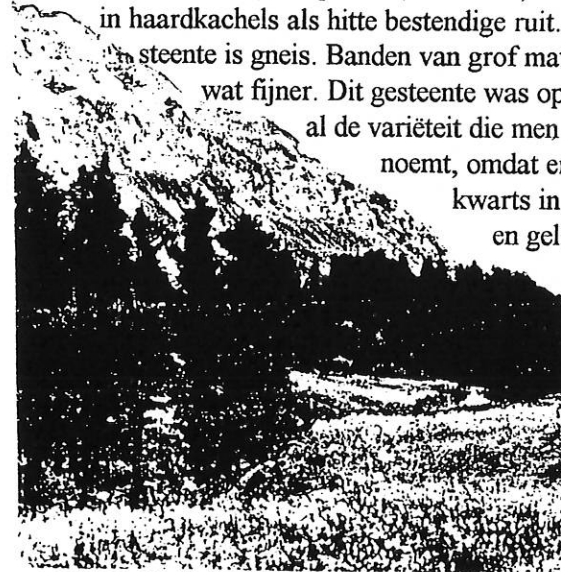
Suus Houtman

Woensdag 13 juni.

HET GEBERGTE

Op deze tocht werd door enkele van ons meer naar het gesteente gekeken waaruit de bergen bestaan, al ontglipte de levende natuur onze aandacht niet. Het grootste deel van het gesteente, dikke zware banken, bestaat uit kwartsiet. Dat is aan elkaar gekit zand. Het is voor meer dan 95% kwarts, een chemische verbinding dus, SiO_2 . Maar er werden ook wel andere interessante gesteentes waargenomen. Het zal iedereen wel zijn opgevallen, hoeveel stenen waar we overheen liepen fraaie "glimmertjes" bevatten. De schittering wordt veroorzaakt door kristalletjes Mica (wetenschappelijke naam Muscoviet) is zeer gemakkelijk splijtbaar, zelfs tot in de allerdunste plaatjes. Het gesteente waar het veel in voorkomt heet schist. In schisten liggen de kristalplaatjes bij elkaar in laagjes en het is dan ook begrijpelijk dat het gesteente op die plaats gemakkelijk splijt. Mica komt soms in andere landen voor in grote platen (Schotland) en werd (en wordt?) gebruikt in haardkachels als hitte bestendige ruit. Een meer grofkorrelig gesteente is gneis. Banden van grof materiaal wisselen zich af met wat fijner. Dit gesteente was op veel plaatsen te zien, vooral de variëteit die men Augen-gneiss (ogen-gneis) noemt, omdat er zich grotere brokken wit kwarts in bevinden die soms op ogen gelijken. Deze "ogen" waren te hard om tijdens het samenpersen van het gesteente dichtgedrukt te worden. Een derde gesteente, dat we dikwijls tegenkwamen is profier. Het lijkt op ogen-gneis. Het heeft echter een heel andere vormingswijze. Het is een magmatisch gesteente. Hier zijn grote goed begrensde, meest rechthoekige kristallen zichtbaar, die omgeven zijn door een groot aantal kleine kristalletjes. De grote kristallen worden 'eerstelingen' genoemd, omdat ze zich vrijelijk als eersten konden ontwikkelen in een nog vloeibaar magma. Bij verdere afkoeling van het magma kristalliseerde een groot aantal andere mineralen in kleine kristalletjes er om heen uit, of stolden als een glas.

Dinsdag 12 juni. Stralend blauwe lucht ! Zoals gewoonlijk met de Bus vertrokken om 9.30 uur. Vandaag gaan we naar Vapelline. De wegen werden steeds smaller en steeds meer haarspeldbochten. (soms was de claxon nodig). Om 11.30 uur parkeert Hennie de bus vlak bij het begin van het stuwmeer. Place Moulin 1980 meter boven de zeespiegel. Langs een smal pad lopen al gauw 6 mensen naar boven, later wordt het groepje groter, maar ook blijven er wat lager. Allemaal op zoek naar de door Mouse beloofde Vlierorchissen. En die waren er ! Het "geklak" van de fototoestellen was niet van de lucht. Ook de mooie Viola calculata zien we hier volop staan. Het pad wordt steeds smaller en veel waterstroompjes moeten we passeren. Met vier mensen lopen we tot het einde van het stuwmeer ver beneden ons, dat nu nog door een kleine beek wordt gevoed. Nog veel verder in het dal ligt een hotelletje en wat huisjes. Een helicopter komt door het dal aanvliegen en landt bij de huisjes; een man in oranje werkpak stapt uit. (alleen met de verrekijker te zien). De heli vliegt weg en komt na enige minuten terug met een vat vol cement-specie hangend aan een kabel en lost deze bij de man in het oranje pak. De heli vliegt nu af en aan met volle en lege vaten. Op onze tocht naar dit punt hadden we onderweg al een cementwagen zien staan en ons afgevraagd wat die daar deed.

Om 14.15 uur lopen we het pad weer terug. Rolf staat ons op te wachten en zegt ons goed naar boven te kijken, en ja hoor, we zien hoog boven ons op de berghelling een kudde steenbokken: ongeveer 25 dieren, inclusief jongen. Ook leuke waarnemingen gedaan gedurende de tocht, zoals Peperboompje en Witte crocus.

Teruggekomen bij de stuwdam zien we de bus nog staan, maar wij willen nog een eindje terug lopen en bijna iedereen wilde dat ook, zodat Hennie vertrok met maar twee passagiers. Na een paar kilometer lopen stond de bus weer aan de kant en werden we verzocht in te stappen omdat verder lopen naar het dorpje nog 5 km. zou zijn. Aldus geschiedde, de bus vertrok en pikte als 'bezemwagen' successievelijk alle tochtgenoten op. Alleen Rolf en Wiel hadden zo hard gelopen, dat zij op de afgesproken plaats stonden te wachten. Na ongeveer anderhalf uur rijden, arriveerden we weer bij ons hotel. Het was een schitterende tocht en een prachtige wandeling.

Okje van Drimmelen.

Maandag 11 juni Vandaag is Suus jarig! Als ze om kwart over acht beneden komt, zit Kitty haar al op te wachten. Ze willen nog inkopen doen voor de verjaardagen. Eerst vertellen ze Jack dat ze "gateaux" en slagroom gaan kopen en vragen hem of ze dat in de keuken mogen kloppen. Hij zegt dat hij een taart had kunnen maken als hij hier gisteren van geweten had! Slagroom hoeven ze echter niet te kopen, daar zorgt hij wel voor!

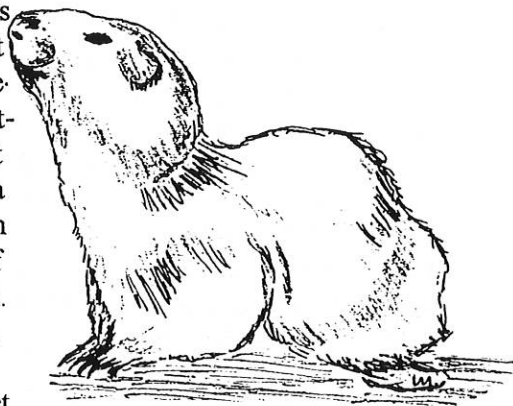
Dan gaan ze inkopen doen. Als ze daarna als laatsten aan het ontbijt verschijnen, wordt Suus met een "lang zal ze leven" toegezongen. Mouse kondigt aan dat er straks ook nog een cadeautje is. Kitty en Suus zijn daarna van tien tot half elf druk bezig met taarten snijden en ze te voorzien van slagroom. Tot ieders verrassing klot de zoon des huizes nog met een mooie taart: "een cadeautje" van de chef, die hij nog ergens gevonden had.

Iedereen is intussen op het balkonterras verschenen, We krijgen cappuccino. Het lukt Suus aardig om de taart in voldoende stukken te verdelen. Slagroom op de taart en in de koffie. Het wordt een gezellig samenzijn. Suus krijgt een mooi veldboekje waar Ineke en Elly voor gezorgd hebben. Van Mouse en Cootje krijgt ze een mooi doosje met een puttertje en distels erop. Dan is er nog een tweede kopje koffie, al dan niet met vlaai.

Voor we gaan wandelen maken Mouse, Josien en Ineke van de gelegenheid gebruik om een groepsfoto te maken. Dan wordt een en ander opgeruimd, de wandelschoenen gaan aan en om kwart voor twaalf gaan we op pad.

Tussen de huizen door lopen we langs het oude kerkje naar de auto-Weg. Dan richting aardpyramiden en verder over de weg naar Char-Bonniere en Cerellaz. Onderweg mooi uitzicht op de overzijde van Het Aostadal en de bergen van het Gran Paradiso. Het is schitterend weer en we genieten! Sommigen gaan plat op de buik om Bremraap te fotograferen. Bij Charbonniere staat een veld met bloeiende graslelies. We zien veel vlinders: Dambordjes, Appollo's e.a. Dan missen we Elly. Wachten. Tenslotte gaan Mouse en Ineke bijna het hele stuk terug (tot de aardpyramiden) om Elly te zoeken. Geen Elly. We komen bij een mooie pic-nic-plaats; Lo Crou, het doel van deze wandeling. Jammer dat hier nu gemaaid is. Het weilte er tegenover is nog niet gemaaid. Hier wordt geluncht. Het loopt al tegen drieën als we

van hier dezelfde weg terug gaan. Tot hier was de groep bij elkaar gebleven, maar bij Cerellaz nemen Annie, Margriet, Suus en ik een ander pad. Dat gaat tegenover de kerk vrij steil omhoog. Eerst verhard, met trappen, tot we een volgende weg kruisen. Daarna wordt het een erg smal pad, schuin omhoog lopend, wel heel mooi. Het pad wordt niet veel gebruikt; het gras en de planten staan hoog. Rozen en andere struikjes versperren soms het pad. We hebben zelfs bloedende schrammen op armen en benen. We passeren steeds mooie kleine weijtjes en mooie uitzichten. Op een van deze weijtjes pauzeren we even. Op een 'kruispunt' is de gele markering afgesloten en niet goed meer te interpreteren. We kiezen voor rechtsaf, langs een waterloopje. Een heel aardig pad met leuning en langs en met trap treden. Ineens houdt het pad op en staan we voor een afgrond. Het pad dient mogelijk alleen voor het onderhoud van het waterloopje. Terug (het was zo'n mooi pad langs het watertje, dat we dit extra stuk niet graag hadden gemist.) Bij de afgesloten markering vinden we na enig zoeken het goede pad, dat verder schuin omhoog loopt. Weer heel mooi. In een hoek van een weetje staan veel grote Muggenorchissen. Aan het eind van het pad steken we een beek over en volgen we een pad dat op gelijke hoogte langs de berghelling loopt. Dit pad komt boven Charbonniere uit op de weg naar Clavel. Vlak vóór we de weg bereiken, staat er een richtingbordje voor een pad naar St. Nicolas. Dit pad wilden we oorspronkelijk nemen. Het pad is echter niet te zien: het loopt hier steil naar beneden en is geheel verwaarloosd! We kunnen niet anders dan maar over de weg verder af te dalen naar St. Nicolas. Het is ruim zes uur als we bij het hotel terug zijn. Het was een mooie verjaarswandelings voor Suus. Het "ontvangstcomité" in de voortuin van het hotel vraagt ons (en ieder na ons): "Hebben jullie Mouse en Maria ook gezien?" Om half acht is iedereen nog buiten. We moeten gemaand worden te komen dineren, want Mouse en Maria zijn er nog steeds niet.

Aan tafel blijven zij het onderwerp van het gesprek. Een zucht van verlichting als Mouse en Maria om kwart over acht binnenkomen! Mouse doet verslag van hun avontuur. Maria is van vermoeidheid direct naar haar kamer gegaan en wil alleen wat water, wat Mouse haar brengt. Later brengt Cootje haar toch nog wat eten. Peter en Okje hebben ook een andere tocht gemaakt. Hun pad ging steil naar beneden. Omdat de weg versperd was, moesten ze omlopen. Ze kwamen uit bij de Dora Baltea, waar kanoërs bezig waren. Daarna ging het weer steil omhoog en kwamen ze uit bij de lunchplek van onze eerste dag (bij de telecommunicatiemasten).

In het begin van de wandeling, vlak na de aardpyramiden, sloeg de weg naar Clavel rechtsaf, omhoog. Elly, die wat achtergebleven was en ons niet meer zag, ging deze weg in en verwonderde zich dat ze niemand van ons meer zag! Toen Mouse en Ineke tot hier terugliepen, was Elly dus op de weg omhoog! Ik heb echter van Elly begrepen, dat ook zij, desondanks, toch wel een fijne dag had!

Anton Schokker.

